

Pesta 18/30 juniu.

Va esí dominec'a. | Redact. : strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 25.

Anulu VIII, — 1872.

Pretiuulu pe anu 10 fl., pentru Roman'ia 2 galbeni.

U n u v i s u .

Siedeam pe o colina, si priviam adancita in meditatiuni spre sórele apunatoriu! Ceriulu erá seninu.

Zefirulu adia incetinelu. Cugetam la frumsetiele trecatórie ale acestei lumi; apoi la mórte si la speranti'a unei vieti eterne:

Asié trebue sê fia mórtea unui omu virtuosu, care si-a implinitu missiunea intru acêsta lume; mi-intipuiam, contemplandu acestu grandiosu tablou alu naturei, pe care se desemná pacea neconturbata; asié trebue sê fia sfêrsítulu unei natiuni mari, a carei viétia fu: Gloria.

Oh! si ca ficia a Daciei revení cu dorere la natiunea romana: Cátu de gloriosu fu trecutul ei!

Fíii si ficele sale erau modele de barbátia, curagiu si abnegatiune! Dar presintele... Oh Dómnne, ce stramutare!

Óre nu suntemu noi stranepótele Veturiei si Elenei? me intrebam.

Aceste idei treceau una dupa alta prin mintea mea. Trecutul, presintele si vítoriulu se oglindau inaintea mea. Anim'a mea erá cuprinsa de unu simtiementu nedescriptibilu, de o melancolia neintielésa. Intre aceste me prinse somnulu si adormíi:

Mi-para, câ dinaintea mea se estinde o lunca frumósá, de o parte se afla unu drapelu cufundatu in o mocirla. — Stam intr'o con-

templare muta, — câ-ci nu sciam unde me aflú?

Deodata pe nesimtíte se aréta vederii mele o fiintia supra-pamentésca; fruntea-i erá incinsa de o aureola sublímá, si unu vestmentu lungu de doliu i facea tali'a nevediuata.

Erá unu angeru.

Eu lu-priviam cu temere respectuósá, si nu cutezam a-lu intrebá ce voiesce de la mine?

— Nu te teme juna! — me agrá fantas-m'a cu dulcele tonu alu unei sirene, — eu sum Geniulu Romaniei, si vinu a deplange trist'a sórte a romanismului! Privesce acestu raiu pamentescu, aceste delicioése campíi, — sioptí elu, — este Daci'a traiana! Privesce acestu drapelu! este drapelulu Romanismului parasitu, si batjocoritu de fíii si ficele sale! Trista privelesce...

— Unde este femeia romana?! — continuá cu dorere. — Ea nu mai traiesce?! Au degeneratu sangele Corneliei mum'a grachiloru, sangele Elenei, si-alu Flórei sociei lui Mihaiu Eroulu?! Unde sunt bravele romane de odinóra, cari fara parere de reu sacrificau ce aveau mai scumpu pe pamentu: pe fíii lor, pentru salvarea patriei. Unde junele romane, cari nu adorau titluri, avere: ci anime nobile, cari batau pentru libertate!

— Atunci traiau adeveratele romane!

Atunci infloriá pomposu natiunea romaná!
Câ-ci femeia romana erá la inaltímea missiunii sale!... Dar acum?!... ah! cine e acea fíntia pe a cãrei frunte se imprima cu litere de sange: Nepasarea?! Este tristu portretulu femeii romane de asta-di; care ni aréta câtu e de indiferente, cum traiesce in nelucrare, interesandu-se numai de vanitãtíle lucsului!

— Romanele de asta-di nu cresc pe fíii lorú inspirandu-le amorulu natiunalu! Amorul sublimu a peritu asta-di din anim'a junei romane, ea nu aspira decãtu la aceia cari sunt in stare a-i multímí ambițiunea!...

— Dar nu! nu se pôte! — replicã Geniulu dupa o scurta pausa. — Natiunea romana a fostu, este, si va fi! Fiicele sale voru redicã acestu drapelu! si glori'a ei va fi asigurata!

Dicẽndu aceste disparù, lasandu in urm'a sa unu noru de auru asemenea unui cometu.

Eu priviam urmele acestei aparintie angelice cu parere de reu! Capulu mi-crã ingreunatu de cugete triste, serióse. Cuvintele Geniului se intiparisera adancu in anim'a mea; pareã câ simtu greutatea lorú!

Unu torentu de lacrimi se scurgeã din ochii mei!

Plangeam recunoscẽndu adevèrulu acestorú cuvinte!

Plangeam decadinti'a femeii romane!...

Me desceptai. Si privindu in giuru, me convinsei câ a fostu visu.

Inse pe faci'a mea se simtiau inca urme de lacrimi ardietórie.

Anastasia Leonescu.

Misantropulu.

— Comedía in 5 acte de Molière. —

(Actulu III, scen'a V, Arsinoe si Celimena.)

Arsinoe.

Sciti dómna, câ amiculu adevèratu si bunu
S'aréta mai cu séma la casulu oportunu:
Si-asié, fiindu câ omulu nimicu nu are 'n lume
Mai scumpu de câtu onórea si nepetatulu nume,
Vinu, ca sê-ti dau o proba de zelulu ce-ti con-

servu,

Sê-ti spunu ce felu onórea-ti eu am voitu s'o servu.
M'afflam eri intr'o casa, intr'o societate,
Si audiam a supra-ti cuvinte pré ciudate;
Portarea dumitale in lume-o critica,

Si lingustri placute nu ti se prodigau.

Acésta lume multa ce 'n casa-ti mereu vine,

Galanteri'a ast'a ce-areti catra ori cine,

Versau a supra-ti, dómna, veninu atãtu de multu,

In câtu me revoltasem si nu poteam s'ascultu.

Atunci se intiolege, câ m'am vediutu silita

Sê-ti aperu inocenti'a, atãtu de-amaru lovita;

Portãrile-ti gentile am vrutu a le scusã

Si sufletu-ti celu nobilu am vrutu a laudã.

Dar scfi câ in viétia e câte-o 'mpregiurare,

Ce-adesea nu primesce motive de iertare;

Si astu-felu fui silita ca sê convinu si eu

A díce cumca traiulu ce ti-ai alesu e reu,

Cã 'n ochii lunei are o faciã scandalósa,

Cã ori candu ti-arunca o péta rusínósa.

Si câ aceste tóte mai multu séu mai pucinu,

Justifica adesea alu gureloru veninu.

Nu punu in dubiu dóra onórea dumitale:

Sê me feréscã ceriulu a crede la cabale!

Dar crimele din umbre se credu fórtè usioru,

Si omu 'n lume trebui sê amble hinisioru.

Spuindu-ti astea, dómna, credu câ esti pré cu minte

Ca sê-ti indrepti viétia de-acuma inainte,

Si credu câ nu vei díce, câ eu nu mã siléscu

Sê-ti dau probe palpabili, câ sincèru te iubescu!

Celimena.

De cele ce-mi spuni, dómna, sum fórtè 'ndetorita:

La rondulu meu, departe de-a fi nemultiamita,

Voiescu recunoscinti'a-mi si eu a-ti aretã,

Spuendu-ti lucruri cari s'atingu de domnia-ta.

Precum mi-ai datu o proba de mult'a ti bunetate,

Spuendu-mi cum m'acusa a lunei reutate,

Voiescu si eu la rondu-mi sê te indetorescu,

Spuendu-ti lucruri cari totu astu-felu de privescu.

In visitele mele, mai dílele trocute,

Gasfi intr'unu locu ómeni cu nume cunoscute,

Si dupa multe lucruri de cari se discutã

Adusera vorbirea si despre domnia-ta.

Nu se vorbiã de alt'a de câtu de zelulu mare

Si de afectiunea ce-areti la fia-care;

Mandri'a dumi-tale, acestu tonu afectatu,

Cuvintele de-onóre ce spuni neincetatu,

Man'ã de a díce, câ este indecente

Ori-ce cuventu séu fapta, de si e inocente,

Acésta stima mare ce ai de domnia-ta,

Acestu despretiu ce-ti place pe lume-a aruncã,

Aceste critici aspre si pré desu repetate

La lucruri cari 'n sine sunt chiar nevino vatã,

Aceste tóte, dómna, dã-mi voia sê-ti o spunu,

Le criticau cu totii, intr'unu acordu comunu.

„Ce-i bunu, díceau unii, blandéti'a ei vediuta,

Candu seimu cu totii bine, câ este prefacuta?

Se 'nchíua ca o santa, si-apoi in eas'a sa

Si-bate servitorii si-a li plati nu vré.
 Se duce la biserica ca mare cuviósa,
 Dar pune albu si rosiu, s'arete mai frumósa.
 Nu póte pe tabele sê védia nuditáti,
 Dar are amoriu mare pentru realitáti."
 Eu un'a, crede dómna, in zelulu meu celu tare,
 M'am pusu cu fia-cine in lupt'a cea mai mare:
 Dar toti me combatura, si toti in contra-mi stá,
 Si-a loru conclusiune fu cumca domnia-ta
 Nu s'ar cadé s'aibi grigia de vietile straine,
 Si cá de-a dumi-tale te-ai ingrigi mai bine,
 Cá omulu antáiu trebui la sine-a se uitá,
 Nainte de-a incepe pe alti a condamná;
 Cá omulu antáiu trebui pe sine sê se 'ndrepte
 Si prin esemple bune pe altii sê descepte;
 Si sarcin'a acést'a e bine-a o lasá
 Celoru tramisi de ceriuri pe ómeni a 'ndreptá.
 Eu sum convinsa, dómna, cá ai destula minte,
 Ca sê-ti indrepti portarea de-acuma inainte,
 Si credu cá nu vei díce, cá eu nu ti-am probatu
 Cá-ti portu totu interesulu cu zelu adevératu.

Arsinoe.

O critica, sciu bine, c'ascépt'o resbunare;
 Dar nu m'asceptam, dómna, la-asié intimpinare;
 Si dup'amaratiunea cu care mi-vorbesci
 Vedu c'ale mele vorbe nu poti sê mistuesci.

Celimena.

Ba nu, din contra, dómna; noi, de n'amu fi ne-
 bune,
 Parerile aceste in practica le-amu pune.
 Acésta rategire in care innotámu
 Cu-acestu modu amu poté-o din noi s'o 'nlaturámu.
 De domnia-ta depinde, de-ti face multiamire,
 Ca sê nu ne mai facemu astu-felu de 'ndatorire,
 Sê nu ne batemu capulu zelu multu a aretá,
 Nici domnia-ta de mine, nici eu de domnia-ta.

Arsinoe.

Dar dumi-tale nimeni nu-ti face imputare;
 Eu numai sum vediuta de reu in lumea mare.

Celimena.

Ori ce se póte, dómna, blamá séu laudá;
 Dar gustulu si etatea cuventulu potu a-si dá.
 Galanteri'a are, ca si ipocrisi'a,
 O stagiune ficsa, in care-si au tari'a.
 Politic'a ne 'nvétia in lume-a ne 'nverti,
 Alesu candu anii tineri incepu a se tocí.
 Astu-felu se punu si veluri pe sbârcituri fatale:
 Si eu voiu fi odata pe urm'a dumi-tale:

Dar la a mea etate, nu-i timpulu, dómn'a mea,
 Sê fiu asié cu minte, cum lumea díci cá vré.

Arsinoe.

Acésta galagía nu-ti pune flori pe cale,
 Cá-ci nu vorbesce nimeni de anii dumi-tale.
 De ai, pe langa alt'a, câti-va ani mai pacinu,
 Nu-i casulu asié mare, in câtu sê faci veninu.
 Si nu sciu de ce, dómna, cu-asié inversiunare
 Resufi o urgía ce sémen'a turbare.

Celimena.

Eu éra-si nu sciu, dómna, de ce si domnia-ta
 Ori unde mergi, de mine ti-place-a te legá.
 De-ti vinu pe capu necasuri, eu sum de vina óre?
 De nu te vede lumea, cu ce sum eu detóre?
 Cá-ci déc'a mea persóna cu tinerii sei ani
 Atrage ca magnetulu pe junii curtesani,
 De carii, sciu pré bine, cá anim'a-ti tânjesce,
 Nu sciu cine-i de culpa séu te nedreptatiesce.
 Ti-e campulu deschisu, dómna, atrage-i domnia-ta,
 Eu-ti promitu, din parte-mi, cá 'n calea loru n'oiu
 stá.

Arsinoe.

Oh dómne! si credi dara, cá lumea-i necasíta
 Pe-amantii multi de carii mereu esti ocolíta,
 Séu cá nu scie póte cu ce pretiu cine-va
 I trage si-i aduce mereu in cas'a sa?
 Socoti sê faci a crede, cá lumea aici vine
 Sê-ti dé numai onórea ce dreptu ti se cuvine,
 Cá junii ce-ti facu curte virtutea-ti pretiuescu,
 Si cá de-aceea astu-felu in ginuru-ti se rotescu?
 In cuceriri de-aceste adi lumea nu mai crede;
 Oh! lumea nu se 'nsiéla; ori cine 'n data vede,
 Cá cei ce vinu aice nu vinu pe simplu doru,
 Cá nu cu platonismulu s'atítia zelulu loru:
 Si astu-felu vomu conchide, in consciintia buna,
 Cá nu poti ca sê-i capeti far' a li dá arvuna;
 Cá pentru ochi dulci numai amantii nu se batu,
 Ci cultulu loru pretinde sê fia cumperatu.
 Nu face dar parada de gloria 'nsemnata
 C'o 'nvingere ce n'are onóre meritata,
 Si cauta de-ti indrépta acestu aeru maretu,
 Prin care tratedi lumea cu-asié mare despretiu.
 De-ar fi sê fimu gelóse la cuceriri de-aceste,
 Eu te conjuru a crede, cá lucru greu nu este,
 Si asiu poté cu proba a te incredintiá,
 C'amanti avemu indata candu vremu a-i capetá.

Celimena.

Dar cápeta-ti-i, dómna, eu nu me voiu opune:
 Si déca ai secretulu sê faci asié minune,
 Me voiu supune...

Arsinoe.

Dómna, e bine sê curmâmu.

Cu-acésta convorbire, vedi, pré ne 'nveninâmu;
Ti-asîu fi si dîsu adîo, cum trebui a ti-lu dîce,
Déc' asîu fi dîsu trasurei sê sté inca aice.

Celîmena.

Dar poti sê mai stai, dómna, ori câtu-ti va placé;
Nimicu nu te sîlesce sê esi din cas'a mea.
Si, ca sê nu resara din nou vre o furtuna,
Voiescu sê-ti dau indata compani'a mai buna,
Câ-ci, vedi, din intemplantare sosesco cine-va,
Ce póte-a-mi tiené loculu pe langa domnia-ta.

Georgiu Sionu.

Rapirea Sabineî.

— C. medîa originala in unu actu. —

(Urmare.)

Garsonulu, (stergându mobilele.)

Nu scîu ce sê dîcu despre acésta parechia
tinera? Ei sunt, precum se vede, de totu con-
fusi si infricati. Copil'a, ce e dreptu, e de totu
frumósa; dar mi se pare, câ nici la ei nu sunt
tóte caprele a casa. Dar ast'a e tréb'a lor; nu
me mestecu unde nu-mi ferbe ól'a.

SCEN'A III.

Boerescu, Garsonulu.

Boerescu (intra.)

Garsonu! Spune-mi, cum se chiama ora-
siulu acest'a, si ce ospetarîa este acést'a?

Garsonulu.

Orasiulu e Romanesci, si ospetarîa e cea
mai de frunte dintre tóte ospetarîele, (la o par-
te,) pentru câ nici câ sunt altele (cu vóce
innalta.) Ospetarîa la : „doi-amorosi.“

Boerescu.

Curiósa firma! Dauna, câ nu i-ati pusu
numele la : „diece, la o suta de amorosi“, pen-
tru câ de acestia se afla destuli. Se vede, câ
proprietariulu ei trebuie sê fia de principie cres-
tinesci, si nu de cele turcesci.

Garsonulu.

Oh domnulu meu! noi toti suntemu cres-
tini buni in acestu orasiu.

Boerescu.

Credu, — despre ce me voiu convinge si
mai bine, candu voiu vedé marimea portiuni-
loru de mancâri, si a mesurorulu de beutura,
de cari am trebuintia inainte de tóte, pentru câ

sum flamandu si setosu pana nu mai potu.
Aveti sê-mi dati ceva bunu?

Garsonulu.

Nesmintitu, domnulu meu, voiu sê ser-
vescu de locu. (Vre sê ésa.)

Boerescu.

Garsonu! mai rabda nitielu! In ce depar-
tare se afla de aici resiedinti'a?

Garsonulu.

Pe drumurile ce le avemu, o dî buna de
caletoria.

Boerescu (pentru sine.)

Buna fuga. Diu'a se pléca spre séra, dóra
va fi mai bine sê remanu peste nópte aici, si sê
plecu mane demanéti'a mai de parte. (Catra
garsonu.) Garsonu! N'ai observatu sê fi tre-
cutu unu tineru pe aici, inainte de vr'o 5—6
dîle?

Garsonulu.

Unu tineru? De 5—6 dîle incóce au tre-
cutu pe aici multi tineri, domnulu meu. Cum
va fi prospitatu tinerulu domniei tale?

Boerescu.

Unu june, cam de 22 de ani, de statura
midilocîa, peru negru, mustetie negre, ochi
negri, barba à la Napoleonu —

Garsonulu.

Atunci si colórea fetiei va fi fostu cam ne-
griciósa. (Pentru sine.) Este in talpi tinerulu
ce se afla aici cu damicel'a cea frumósa. Inse
ce-mi pása mie? (La audiu.) Nu, domnulu meu,
nu-mi aducu a minte, ca sê fi trecut pe aici
unu astu-feliu de tineru inainte de vr'o *cinci-
siese* dîle. (In sine.) Asta-di e asta-di, si nu in-
ainte de 5—6 dîle.

Boerescu.

E bine! Ada-mi ceva de mancare si de
beutu!

Garsonulu.

La momentu. (Se inchina si ese.)

SCEN'A IV.

Boerescu singuru.

Câtu necasu mi-face copilulu acel'a! Cine
scie ce i se va fi intemplantu? Acum sunt optu
dîle de candu a plecatu de a casa, tramisu de
mine in capitala, ca sê se incredintie cu fic'a
amicului meu Vacarescu, cu care eu am com-
planatu mai de multu tréb'a acést'a. De atunci
nici elu nu sosesc, nici de la betranulu meu
amicu nu capetu vr'o insciintiare. Eu scîu pré
bine, câ fiulu meu Coriolanu e cam ventosu si
usioru la minte, chiar cum eram si eu in tine-
retiele mele, Ddieu sê me ierte, déca voiu mór-
rí; inse sciu despre alt'a parte si acea, câ e
unu copilu cu anima plina de simtiemînte ones-

te; nu pricepu dara ce va fi intrevănit. Me temu, sê nu î se fi intemplatu pe cale ceva nenorocire. — Ast'a a fostu si caus'a pentru care n'am avutu a casa odihna, dar mai alesu muma lui nu mi-a datu pace, pana n'am plecatu singuru in urm'a lui, si nici câ me voiu oprî, pana ce voiu sosî la betranulu meu amicu, sê vedu ce, si cum? — E unu ce neesplicabilu, si peste voia me cuprinde ôre-care presimtiu si téma de ceva nenorocire. (Se asiédia langa méssa pe scaunu, cu fruntea in mane, si in cugetâri adanci.)

SCEN'A V.

Coriolanu si Boerescu.

Coriolanu, (intra mereu, la o parte.)

M'am consultatu cu Sabin'a; dins'a tremura ca vai de ea; cu tôte aceste am aflatu, câ intre impregiurârile de fatia va fi mai bine a riscá totu, si a ne descoperî inaintea tatalui meu, pe care, se pare, câ provedinti'a ni l'a adusu in cale. — Ôre cum sê incepu? Din-sulu se vede cufundatu in cugete. Trebuesê-lu agraescu eu. Dómnne ajuta! (se apropia mereu.) Hm! hm!

Boerescu (neredicandu-si ochii.)

Cine e? Garsonu tu esti?

Coriolanu (esitandu.)

Eu sum, nu garsonulu.

Boerescu.

Cine — eu?

Coriolanu (cu vóce mai innalta.)

Eu!

Boerescu (tresarindu.)

Ast'a e vócea lui Coriolanu. (Se scóla si intorcându-se catra Coriolanu, lu-recunósce.) Tu, tu! Coriolane, tu aici? Ce cauti tu aici? — Ba, câ acum mi-aducu a minte, tu caletoresci catra casa, cu anelulu de credintia pe degetu, póte numai acum ai sositu; mi-pare fórte bine, me bucuru tare, câ ne intalniramu aici. Ah! cum se va bucurá muma ta. — Vino fiulu meu, vino in bratiile mele! (Si-intinde bratiile spre Coriolanu.)

Coriolanu (consternatu si incremenitu nu se misca din locu.)

Boerescu (uimitu.)

Apoi, ce e acést'a?

Coriolanu.

Tata!

Boerescu.

Apoi, tata, tata! déca sum tata, pentru ce nu sbóra fiulu meu in bratiile tatalui seu?

Coriolanu (intru sine.)

Nu sum in stare sê mintiescu. (Cadiendu in genunchi inaintea lui.) Tata! iérta-me!

Boerescu.

Sê iertu! e bine, apoi ce sê iertu?

Coriolanu.

Érta-me, sum ca fiulu celu ratecitu din evangeliá, — parinte érta-me!

Boerescu (impacientu.)

Sê iertu? Sê iertu! — Póte ai nebunitu? Apoi vorbesce odata respicatu, si spre intielesu!

Coriolanu (balbutiendu.)

Eu — am — unu — pecatu — mare!

Boerescu.

Pecatu?

Coriolanu.

Pecatu, inse de care nu-mi pare reu.

Boerescu (preamblandu-se in susu si in diosu.)

Copilulu acést'a a nebunitu, nu e altcum. — Vine, si marturiscesce ca la unu preotu, câ are unu pecatu, apoi dîce cu o naivitate ne mai audîta, câ nu-i pare reu. — Pecatu! apoi pe cate avemu toti, mai mici, mai mari, ôre pare-ni reu de ele séu ba? acea Domnedieu singuru scie, care vede si in anima. — (Catra Coriolanu.) Bine e, apoi ce legatura e intre pecatulu teu, si intre afacerea nóstra cu insoratiunea? Vorbesce odata. Póte ai omoritu pe cine-va, ai aprinsu, ai jefuitu? si ce mai sciu eu?

Coriolanu.

Nu, tata, nici un'a dintre aceste n'am facutu. Tu me cunosci, câ n'asiu fi in stare sê facu asié ceva. Inse pecatulu meu este, — este — (resolutu) câ nu te-am ascultat.

Boerescu.

Ce? Nu m'ai ascultat? Ce va sê dîca acést'a?

Coriolanu.

Ast'a va sê dîca, tata, câ eu n'am fostu de feliu in resiedintia, si totu-si sum cu nevést'a mea aici. (La o parte.) Va fi mai bine, déca voiu taiá de locu nodulu in dóue.

Boerescu.

Cu nevést'a ta? Ce nevést'a?

Coriolanu.

Cu un'a, pe care o iubescu, o iubescu mai multu decâtu viéti'a-mi.

Boerescu.

E bine! Si madam'a acést'a, pe care o iubesci mai tare decâtu viéti'a-ti, cu iertarea dtale, cine sê fia dní'a ei?

Coriolanu.

O dîna, unu angeru, o — —

Boerescu.

O insielatória, o intriganta — —

Coriolanu (cu ochii inflacarati, si cu unu tonu amenintatoriu.)

Tata!!

Boerescu (cu gravitate.)

Fiule! E bine, eu vedu, câ tu vrei sê me mistifici, vrei sê me faci nebunu cu glumele tale celea necópte. Inse trebue sê-ti spunu, câ ti-ai datu de omu; te cunoscú de flacáu glumetiú, ce esti. Nici o vórba mai multu. Sê ffi gata! Dîci, câ n'ai fostu in resiedintia, vei merge cu mine, cu atâtu mai bine! Vomu fi amendoi, póte câ vomu duce tréb'a, cum se cade, in deplinire. Asta-di vomu dormí aici, câ e tardû, mane in diori de diua vomu plecá si basta.

Coriolanu.

Nu, tata, eu nu glumescu, sum resolutu, si soci'a mea pentru tóta viéti'a-mi mi-o-am alesu deja —

Boerescu.

Tu nu glumesci? Ast'a e alt'a. Soci'a ti-o ai alesu fara voi'a, si consensulu meu? Ast'a e éra alt'a. (Dupa o pausa, cu ironía.) Apoi ce voru face turturelele cele tinere? Voru guruí, si se voru nutrí din aeru? séu cum voru traí? Cum voru da peptu cu luptele cele de tóte dílele ale lumei acestei mari? Pentru câ credu, câ tu esti convinsu, cumca eu in astu-feliu de impregiurâri, candu tu vointi'a si dorinti'a mea parintésca o-ai calcatu in picióre, nu voiu sê sciú nimicu de voi, (infocandu-se) cumca te eseredite-diú, te abnegu, te blas — —

Coriolanu.

Ah tata! te rogu pe totu ce e santu, nu te grabí cu enunciarea acestui cuventu crudel. Sê me esereditedi, sê me abnegi, numai nu me blastemá! Oh! déca ai vedé-o, déca ai cunósce pe alés'a, pe iubit'a mea — —!

Boerescu.

Sê o vedu, sê o cunoscú! N'am trebuintia. Numai te intrebú mai odata, cum s'o duceti, cum sê traiti? hm?

(Va urmá.)

M. Mircescu.

Pentru câ-su ostasiu . . .

Pentru câ-su ostasiu la tiéra,
Nu gandí tu lelisióra,
Câ eu dóra te-am uitatu;
Câ-ci anim'a-mi iubitória,

Nu-si stramuta-a sa colóre,
Ea te-adóra nencetatu!

Mandr'a-ti facia-atâtu de blanda,
Si guriti'a-ti suridienda,
Totu nainte-mi le privescu;
Si in dî si 'n mediu de nópte
Par' c'audu a tale siópte,
Ce 'ntr'atât'a me 'ndulcescu.

Candu privescu vr'o paserica,
Ce dispare fara frica
Printre pomi cu ramuri verdi:
Eu, o 'ntrebu cu nerabdare —
Óre scump'a ta amóre
Si acuma mi-o pastredi?

Candu audu murmurulu tainicu
Unui riu ce curge falnicu
Printre munti cu fruntea 'n nori:
Lu-intrebu, scumpa fiintia,
Despre sincer'a-ti credintia
Dî si nópte mîi de ori.

Si de-audu in diori de díle
A zefiriloru sióptire,
Ce me face incantatu:
Eu grabescu a-ti totu tramite,
Pe-a loru aripi aurite,
Câte-unu dulce sarutatu.

Deci de si-su ostasiu la tiéra,
Nu gandí tu lelisióra,
Câ eu dóra te-am uitatu;
Câ-ci anim'a-mi iubitória
Nu-si stramuta a sa colóre,
Ea te adóra nencetatu.

Ionu Tripa.

Georgiu Miksa

despre originea Romaniloru si starea loru civila.

(Urmare.)

Din cele premise in privinti'a semnificârii numelui Vlachu, ori ce omu nepreocupatu de prejudetie si ura natiunala, usioru se póte convinge, câ din insemnatatea numelui Vlachu nu se póte ratiunabilu concludé generalminte la nomaditatea poporului romanescu. Precum de la numirea „Német“ (in limb'a magiara) a Germaniloru nu se póte dá Germaniloru caracteru de flamândi, séu nesatuli — precum de la numirea „Hunger“, usitata la Germani pentru Ma-

giari, nu se p^ote d^{ic}e, c^ã poporul magiaru mai de multu ar fi avutu caracteru de poporu flam^ãndu: chiaru asi^e de la numirea Vlachu, usitata in limb'a neromaniloru pentru poporul romanu, in contra fapteloru si dateloru istorice constatate. nu se p^ote ratiunabilu conclud^e, c^ã poporul romanescu mai de multu ar fi fostu poporu nomadu, s^eu poporu fara de locuintia stabila, migratoriu din unu locu in altulu.

d) Mai observ^ãmu si aceea, c^ã din pasagiulu Annei Comnena, despre unii juni fara locuintia numiti Vlachi, produsu de Georgiu Miksa, nici dec^ãtu nu se p^ote prob^ã nomaditatea intregului poporu romanescu. Acelu pasagiu nu suna despre totu poporul romanescu, ci numai despre unii juni fara de locuintia stabila; apoi de la c^ãti-va juni nici unu omu cu mintea sanet^osa nu p^ote deduce nomaditatea intregului poporu romanescu, — precum nici de la unii Magiari fara de locuintia stabila nu se p^ote inchei^ã la nomaditatea a intregu poporul^u magiaru. Inse pasagiulu citatu nici nu p^ote s^e aiba insemnatatea atribuita lui de istoriculu magiaru, c^ã-ci Romanii in tienutulu Dunarei pe timpulu scriitorului Annei Comnena au avutu locuintie stabile, orasie si castele f^orte multe. Asta se sc^{ie} chiar din Anna Comnena, care in libr. 5 in Alecsiad'a sa amintesce despre orasiulu romanescu Exeban; dar se mai sc^{ie} si din unu altu scriitoriu grecescu Niceta Choniata, care in libr. 1 despre Isaaciungelu d^{ic}e; c^ã Romanii cu Bulgarii au avutu domn^{ia} la Dunare, si castele f^orte multe.

e) Mai incolo insemn^ãmu, c^ã nici din pasagiulu lui Luciu despre remnulu Dalmatiei, de la pag. 284, memoratu de Miksa, nu se p^ote dovedⁱ nomaditatea poporul^u romanescu; pentru c^ã Luciu in cartea sa despre remnulu Dalmatiei, la pag. 284, nu vorbesce despre Romanii din Roman^{ia}'a cea mare din dr^ept'a Dunarei, nici despre Romanii din tienutulu stangu alu Dunarei, (adeca despre Romanii din Moldavia, Roman^{ia}, Transilvania si Ungaria), ci numai despre unii Romani din muntii Bosniei, Rasciei si Croatiei.

La ac^ãsta insemnare mai adaugemu, c^ã nu toti pastorii de vite sunt nomadi, precum se sc^{ie} din scriitorulu grecescu Calcocondila, care in cartea a 2-a d^{ic}e, c^ã Romanii locuiescu mai cu s^ema prin sate, ocupandu-se cu pascutul viteloru, — si precum se sc^{ie} si din traiulu unoru Romani din tienutulu Sibⁱului, cari au locuintie stabile, si se ocupa cu pastiritulu prin munti in tier'a roman^esca si prin

tier'a turc^esca, era ern'a se intorcu la locuintiele loru. Pr^e usioru ne potemu convinge dara, c^ã pastorirea nu se p^ote identific^ã cu nomaditatea, si c^ã Romanii pastori din muntii Bosniei, Rasciei si Croatiei, memorati la Luciu, pe cari nime pana acum nu i-a aretatu a fi fostu toti nomadi, numai pentru pastorire, nu se potu numⁱ toti nomadi, adeca poporu fara de locuintia.

La pag. 8 Miksa scrie, c^ã la scriitorii bisantini: Ioane Cinnam si Niceta Choniata, — Romanii aru ocurge sub nume de Wlach.

Ac^ãsta asertiune e smintita, de ore-ce Romanii la acesti scriitori se numescu Blachi, si nu cu „W.“ la inceputulu numelui.

La pag. 9 Miksa intaresce: a) c^ã e f^orte fundata parerea autorului de la Hala, care in 1823 a scrisu in contra Romaniloru unu articulu intitulatu: „Erweiss, dass die Valachen nicht römischer Abkunfft sind;“ in care se d^{ic}e c^ã Romanii in Ungaria si Transilvania de la unu timpu in c^oce se numescu: Romani; b) c^ã in decursu de seclii Romanii aru fi fostu cunoscuti numai sub nume de Vlachu; c) c^ã stramutarea numelui Romaniloru facuta in timpulu mai nou nasce suspitiunea considerabila, c^ã precum acuma, asi^e si mai de multu Romanii si aru fi schimbatu numele; d) si in nota de sub nr. 2 totu la pag. 9 d^{ic}e, c^ã Romanii nu s'aru fi numitu totu-de-una Romani, ci s'aru fi servitu si cu numele tierii loru, care s'a numitu Cumania, Moldavia, Vlachia, Kara Bogdania, Ulachia; Blachia mare, si Mauro Vlachia.

In contra acestoru asertiuni nefundate, observ^ãmu, c^ã:

A) Autorulu articlului in Hala nu a doveditu cu date istorice asertiunea sa;

B) Poporul romanescu, dupa cum amu aretatu cu documinte si date istorice in „Familia“ din 1870 nr. 48, totu-de-una s'a numitu pe sine Romanu, si nici odata nu s'au numitu Vlachi, Valachi, nici Cumani nici Blachi, cum i-au numitu scriitorii neromani;

C) Romanii nici odata nu si-au schimbatu numele loru ereditu din vechime de la parintii loru; ci numai neromanii — incepura in timpulu mai nou, mai alesu de la 1848 a-i numi Romani;

D) Poporul romanescu in decursulu secliloru a fostu la istorici cunoscutu nu numai sub nume de Vlachu, ci si sub nume de „Romanu.“

(Va urm^ã.)

Gavrilu Popu.

Primulu amoru.

— Naratiune de Ivanu Turgenjev. —

(Urmare.)

Numai de acea mi-aducu a minte, câ cu finea certării ea me chiamă in chili'a sa, si me reflectă câ pentru co ambli asié desu la princes'a, carea — precum se esprimă dins'a — „était une femme capable de tout.“

I sarutai man'a, (ce faceam de regula candu voiam sê-si finésca explicatiunile,) si rentornai in chili'a-mi.

Lacrimelme Sinaidei me stramutara cu totulu, nu-mi poteam decide ce sê presupunu despre dins'a? eram si eu aprópe de a plange cu dins'a: astu-feliu de copilu eram eu pe atunci, si in butulu etâtii de 16 ani. Nu me temeam mai multu de Malevschi, de si Bolovserov lu-primiá cu unu aspectu rece si priviá la elu ca lupulu spre mielu; asié, eu nu cugetam mai multu la nimenea si la nimicu. Me dedui fantasării si cautai singuretatea.

Destinsu me atrageau ruinele casei botanice. De regula me urcam pe unu parete naltu, apoi siedeam acolo si asié me simtieam de nefericitu, demolitu si tristu, in câtu numai mie mi-stricam, si totu-si: Oh ce consolatorie mi-paraau simtirile aceste, câtu de bucuosu me ocupam cu ele!

Intr'o dí siedeam éra pe parete, privindu uimitu spre indepartare si ascultandu la viersulu clopotului . . . de odata tresarí, par' câ m'asiu fi inspaimantatu de ceva. Nu me atingea ceva spaima, nici baremi boarea, totu-si simtíi ceva astu-feliu, par' câ asiu fi audítu unu resufu de omu in apropiarea mea.

Privíi in josu si observai pe Sinaid'a trecéndu pe caleóra cu pasi repedi, ea si-radica ochii frumosi spre mine.

— Ce faci dta acolo numai singuru? — me intreba cu surisu-i indatinatu. — Dta demustri prin tóte câ me iubesci fórte, — continuá ea, — déca e asié intru adeveru, sari de acolo josu pe cale.

Abié esprimă dins'a cuvintele aceste si eu zaceam deja josu, cum m'ar fi impinsu cine-va de spate. Paretele potea fi de vre-o doi stingeni. Vofi sê me redicu pe picíore, inse asié tremuram, câtu abié potui sê stau dreptu; peste câte-va mominte dupa ce sarisem mi-pierdui si presinti'a. Candu me deceptai, fara de a-mi deschide ochii, simtíi langa mine pe Sinaid'a.

— Ah! copilasiulu meu iubit! — díse ea aplecandu-se la mine, si viersulu ei dragalasiu tremurá de o angóre simpatica, — cum potu-si tu face acést'a, cum potu-si sê me asculti! . . . Inse eu te iubescu! . . . scóla-te dar, scóla-te!

I simtíi sbocotirile animei, manele ei atinsera capulu meu si de odata . . . oh dómne! . . . asié me intristai! . . . budiele ei fragede incepura a-mi incarcá tóta fati'a cu sarutári . . . mi-atinsera budiele! . . . Inse Sinaid'a observá de siguru din fati'a-mi, câ m'am deceptatu deja, de si mi-tieneam inca ochii totu in-chisi, si se radica maniósá, dicéndu:

— Scóla-te dar, nu ffi nebunu! . . . Ce zaci ací in pulbere!

Me scolai.

— Adu-mi umbrariulu! câtu cadíu de departe de la mine! Apoi nu priví asié spre mine! Ce ne-

bunía fu acést'a! Numai ce nu te-ai vatematu? Nu te-ai urdicatu? Ti-mai spunu: nu te inholbá spre mine astu-feliu!

— Nu pricepe, nu aude nimicu, — adause ea ca si vorbindu intru sine. Mergi a casa, domnule Volde-mar, te curatiesce si nu cutediá sê-mi urmedi, altcum intru adeveru me voiu maníá si apoi mai multu nici odata nu te voiu . . .

Ea se indepartá nefinindu-si construerea, éra eu remasei ací siediendu, — câ-ci nu poteam stá pe picíore.

Manele mi se urzicara, spatele me doreau, capulu mi-ametiá, inse deliciulu ce simtíi atunci, nu mis'a mai repetítu in vietia. Tóta fíintia mi-o cuprinse unu doru fericitu si mai urma erupsei in sarite de voiosia si strigári. — Intru adeveru eram inca copilu.

XIII.

Asié fui de voiosu si superbu tóta díu'a, asié simtiam de ferbinte pe fati'a-mi sarutárele Sinaidei, asié meditam cu unu cutremuru deliciosu la totu cuvintulu ei, atátu me desfetam in fericirea-mi ne asceptata: in câtu mi se preocupá anim'a de totu, in câtu nici nu doriau sê vedu pe Sinaid'a, care érá causatória acestoru nóue simtieminte. Mi se para, câ nu mai am ce optá deja de la sórte, ca si cum nu mi-ar fi mai remasu nimicu, — de câtu a me reculege si a suspiná mai pe urma inca odata adancu si apoi sê moriu.

Deci apropiandu-me in ceea dí demanétia de locuintia Sinaidei, me cuprinse o nelinisce mare, ce indesiertu me nisuiam a o acoperi sub masc'a moderatiunii si retinerii modeste, — pe cum se cuvine unui individuu, carele voiesce sê arete câ scie a pastrá secretulu.

Sinaid'a asié me primí de liniscita, par' câ nu s'ar fi intemplatu eri nimicu intre noi, numai câ me amenintá cu man'a si me intreba de nu mi-am capetatu vre o venetiela pe trupu. Spre acést'a mi-pierdui statur'a misteriósa si fatiarita, ma si linisceam-mi. Fioresce nu asceptam nimicu ceva extraordinariu, inse paciintia Sinaidei intru atátu me petrunse, par' câ cine-va ar fi versatu pe mine apa rece. Mi-veni in ori, câ-ci eu fui consideratu de dins'a numai de unu copilu, si acést'a me intrista fórte. Sinaid'a trecea in susu si in diosu prin chili'a si, si de câte ori priviá la mine, de atáte ori ridea; vedeam inse apriatu, câ cugetele ei ratecescu pe aiurea . . . Me cugetam, óre sê incepu eu a vorbí despre convenirea nóstra de eri, sê o intrebú câ óre unde grabiá? . . . ca sê sciu lucrulu chiaru . . . inse nu cutediai, decátu a face semnu cu man'a, apoi sicdiui intr'unu anghiu.

Intrá Belovserov, venirea lui me imbucurá.

— Nu gasíi calu blandu de siea pentru dta! — díse elu cu o voce rece. Pe Vineri mi s'a promis unulu, inse nu i me incredú . . . Me temu.

— De ce te temi de mi-e permis a te intrebá? — lu-intrepupe Sinaid'a.

— De ce? . . . Dta nu scíi calarí. Padiésca Ddieu, sê nu te ajunga ceva nenorócire. Ce ti-a venit in minte?

— Dar acést'a se tiene de mine, domnulu meu murmuratoriu! Asié dara voi vorbí cu Petru Vasilevici, — acest'a érá numele tatane-meu, si me mi-

rai fôrte cum i veni asié de usioru si de iute pe gura, ca si cum ar fi convinsa in deplinu despre convoirea lui.

— Asié? — raspunse Belovserov. — Precum voiesci dta. Despre unu calu totu-si me voiu ingrigi in privint'ia dtale.

— Inse nu ceva calu betranu! — de te potu ro-gá. Ti-spunu, cá voiescu sê trecu in sarite!

— Precum voiesci, inse cu cine vei calari? Cu Malevschi?

— Si pentru ce nu cu elu? curagiosulu meu atletu! Dar fii liniscitu, — adause ea, — si nu scaperá asié din ochi. Te voiu duce si pe dta cu mine. Scii, cá Malevschi de acum e pentru mine . . . ea clatiná cu capulu.

— Dta numai pentru aceea dîsesi acést'a sê me molcomesci, — dîse Belovserov.

Sinaid'a lu-mesurá cu privirea.

— Sê te molcomescu pe dta? . . . oh . . . oh . . . curagiosulu meu atletu, — dîse ea, ca si cum in momentulu acest'a n'ar fi potutu gasi altu cuventu.

— Si dta dle Voldemar, nu voiesci sê ne acom-paniezi?

— Nu mi-place a calari in societate numerósa! — dîsei eu gangavindu, fara de a-mi radicá ochii.

— Dta pretiuesci mai multu o: „têt-à-tête?“ . . . Dar celui liberu libertatea, celui fericitu raiulu, — raspunse ea suspinandu adancu.

— Du-te Belovserov si te ingrigesce sê-mi procuri pe mane calu!

— Asié! inse unde sunt banii? — intrerupse princes'a betrana.

Sinaid'a si-increti fruntea . . . Pentru acea nu voiu cere de la dta; Belovserov va suportá spesele pentru mine.

— Le va suportá dsa! . . . asié, asié bine! — murmurá betran'a, — si de odata incepú a strigá cu gátulu inganfatu:

— Dunaiésca!

— Mama! ti-am donatu deja unu clopotielu, pentru ce nu dai semnulu cu elu? — dîse Sinaida.

— Dunaiésca! — strigá betran'a de nou.

Belovserov se indepartá; plecai si eu cu dinsulu, Sinaid'a nu me retienú.

XIV.

In ceea dî me scolai de timpuriu, mi-taii o vergea din gradina si mersei la pórtá.

Curagiu! — dîsei intru mine, — va fi bine sê incercu a evitá tristéti'a. Sórele luciá pomposu, curatu si splendidu si nu erá caldu fôrte. Peste érba se leganá unu venturelu móle si próspetu si resfatiá tufisiulu, clatinandu tóte, inse nedespicandu nimicu. Vagabundai multu pe culme si prin padurile regiunii; nu me simtiam pré fericitu; de a casa venisem cu scopulu sê me predau fantasárii, inse junéti'a, timpulu frumosu, aerulu próspetu, cursulu deliciosu si bucuri'a ce mi-o cástigam in acea cá me lungiam singuru pe érba, aceste tóte aveau preferintia. Suvénirea sarutárilor si cuvintelor neuitávere ale Sinaidei se stirnira éra de nou in anim'a-mi. Mi-fu dulce cugetulu, cá ea totu-si nu potú dubitá despre propusulu si eroismulu meu . . . Ore mai placuti sê fia ceialalti ei de

cátu mine? cugetai; pentru acést'a vorbescu oi totu despre acea, ce aru face pentru dins'a? — pana ce eu in adeveru am facutu ceva deja pentru dins'a. Si ce nu asiu face pentru ea? — Cugetele me rapira mai departe. Mi-intipuiam cum mantuisem pe Sinaid'a din manele inimiciloru; cum o eliberasem stropita de sange din inchisórea sa, ca apoi sê moriu la piciórele ei. Mi-aducu a minte de unu tablou din salonulu nostru, care represintá pe Adel-Malech candu rapise pe Matild'a, si astu-feliu cufundatu in cugete observai o ciocanitória ce ciocniá cu desteritate pe trupin'a unui mestcéanu, pana ce din candu in candu, semiastupata de copaciu, ispitea cu o privire neliniscita candu in drépt'a candu in stang'a, ca unu musicantu pe dupa gordona.

Apoi am cantatu: „Nu slipesce acolo néu'a alba“, de la acést'a trecui la unu romantiu fôrte placutu pe atunci: „Te voiu asceptá candu acusi zefirulu resfatiandu“ etc. . . . Neindestulitu inca cu acést'a incepu a declamá cu o pasiune mare: „Oratiunea lu i Iermarch catra stele“, din tragedi'a lui Chomiachov, — mai pe urma mi-incercai chiar si inclinatiunea propria spre o doina de doru, si intru adeveru mi-si venira in minte vre o dóue ronduri, cari erau sê fia finea poesiéi:

„Astu-feliu si de-acuma vei sê fii,
Sinaid'a, 'n a mele poesi!“

Me departe inse nu potui sê procedu. Intru acest timpulu inaintase si sósí media-dîu'a. Coboríi la vale pe care sierpuí a calióra nasipósa ce conducea in cetate.

Mai luai pe calea acést'a. De odata la spate-mi audu unu tromptu cum ar fi de cai. Intorcéndu-me inderetru, me opríi fara sila, tragéndu-mi caciul'a pe ochi: vedui pe tat'a si pe Sinaid'a, calariau unulu pe langa alaltu. Elu chiar i spunea ceva zimbindu, inclinandu-se cu totulu catra ea din partea superióra a trupului, éra cu cealalta mana radiemandu-se de calusi. Sinaid'a lu-ascultá cu ochii tîntiti la pamentu si cu buddiele strinse.

Mai antáiu i vedui numai pe ei, pucinu dupa acést'a observai si pe Belovserov, cum staruíá pe cale in susu pe unu calu negru pulverosú, in uniforma ostasiésca.

Armasariulu scuturá din capu, spumegá din nári si sariá, elu se incercá de a-lu infráná pintenindu-lu din candu in candu.

Li-facui cale. Tat'a trase frâulu si se departá in cávta de Sinaid'a, care si-radicá privirea spre elu din candu in candu, apoi trecura ambii in sarite . . . Belovserov i urmá între zuraiture de sabia.

Tat'a e rosíu ca raculu — cugetai, inse . . . pentru ce e asié de palida ea?

Mi-duplicai pasii si sósí cu cávta mai nainte de prandiu.

Tat'a, desbracatu deja, spelatu, pieptenatu si cu fati'a inoita siedea langa fotelulu mamei, caruia i cetea cu viersulu seu moderatu: foisiór'a diuariului: „Journal des Débats“, ea inse lu-ascultá fara atentiune, si observandu-me, me intrebá cá pe unde am vagabundatu éra tóta diu'a? Ea mai adause, cá nu-i place déca pierdu timpulu insedarú, Ddieu scie pe unde si cu cine?

Eram sê dícu, cá am amblatu numai singuru, — privindu inse spre tat'a tacui.

XV.

Sub decursulu de 5 séu 6 dîle, ce urmara, mai nici odata n'am vediutu pe Sinaid'a; s'a dechiaratu de morbósa, ce inse totu-si nu fu pedeca, sê nu apara óspetii-i indatinati, ca sê-si faca acolo servitulu loru, precum dîceau ei. Numai Maidanov si-mai finise visitele, dupa ce se urise acum indata ce-i lipsise ocașiunea spre entusiasmu.

Belovserov siedeá posomoritu intru unu anghiu cu caputul umbumbatu si rosîndu. Pe fati'a contelui Malevschi se resfatiá continuu unu surisu misteriosu, éra decisu sê cada din grati'a Sinaidei, cu atátu conversá mai multu cu princes'a betrana, pe care o acompaniase intru o birja si la generalulu. Dar acést'a acompianare nu avú nici unu resultatu, ma Malevschi si-castigá numai neplacere, cá-ci aici i revocara in minte o scena nu pré laudabila, ce se intemplase cu dînsulu între câti-va oficiari de ingeneria, la ce fu silitu, sê se scuse si sê se dechiare, cá dînsulu érá inca pe atunci neespertu.

Lusin amblá si de dóue ori pe dî, inse nu remanea multu; de la ultim'a-ni convenire me temeam in câtvá de elu, inse totu-si simtieam o atragere mare catra dînsulu.

Odinióra esí la preambulare cu mine in livad'a de Nescucinoi, elu fu deosebitu amicalu si amabilu in privinti'a mea, incepu a-mi esplicá diversele numiri si insusîri de flori si plante, de odata inse eschiamá batendu-se pe frunte:

— Ce nebunu eram eu, cugetandu-te pe dta de unu intrecutu! Sunt unii, caroru li-pare cá e dulce de a se poté consacrá pe sine insu-si pentru altii.

— Ce voiesci a-mi spune prin acést'a? — lu-intrebai.

— N'am voitu sê-ti spunu nimicu! — respunse elu pe scurtu.

Sinaid'a me incungjurá pe mine, inse nu-mi potú incungjurá si atentiunea, cá aparinti'a mea avea spre dîns'a o impresiune torturatória. Se intorcea catra mine ca silita, acést'a mi-cadiu greu, si mai cá nu me conduse la desperare. Inse ce potea sê faca?

Candu numai poteam, me ascundeam din vedere ei, si cercam a o privi numai din departare ce adese-ori érá fórté greu.

Totu-de-una mi-aparea necuprinsa, fati'a-i cu totulu érá alt'a, i se stramutase tóta fiinti'a. Acést'a stramutare mi-aparú de locu, mai deosebitu intr'o séra calda si lina. Siedeam liniscitu, de a supra capului meu prin frundisulu intunecosu saltá cu voiosía o paserica. In gradina se furisiá pe pantece o pisica alba. Prin aerulu neguros, inse neintunecatu inca de totu, se audiau sborandu bungarii de séra.

Eram cu ochii tîntiti la ferést'a si asceptam óre nu va sê o deschida? — Intru adevéru ferést'a se deschise si in ea aparú Sinaid'a. Érá in vestminte albe, tóta fiinti'a-i, fati'a, umerii si manele-i aparura in albétia. Stete asié timpu multu neclatita, uimindu-se tacéndu de sub sprincenele-i ineretíte spre indepartare. Eu nu o vediussem inca cu unu astu-feliu aspectu.

Apoi si-inclestá manele din tóta poterea, le duse la gura, mai apoi la frunte, pana in fine desclestandu-le érá de locu, si-aruncá perulu pe spate, lu-scuturá

cu unu propusu siguru, si-innaltiá capulu si inchise ferést'a de nou.

Peste câte-va dîle conveni cu mine in gradina voii sê-i facu cale, ea inse me retienú.

— Adu-ti man'a la mine, — grai cu amicétia, — de multu nu amu convertatu deja amendoi.

Privii la ea, ochii-i luciau cu blandétia, éra fati'a-i surideá, inse ca prin unu noru usioru.

— Mai patimesci inca dta? — o intrebai.

— Ba! mi-au trecutú deja tóte, — respunse ea rumpendu o rugitia. Mai simtiu inca pucina ferbintiéla, inse va trece si acést'a.

— Si vei fi dta éra-si acea carea fusi mai nainte?

Sinaid'a duse rugiti'a la fati'a-si, si-mi parú cá resfrangerea frundieloru purpurie aru cadé pe fati'a ei.

— Dóra m'am stramutatu? — intreba ea.

— Da! Dta te-ai stramutatu, — respunsei cu unu semitonu.

— Sciu cá am fostu rece in privinti'a dtale, — incepu Sinaid'a, — ce inse nu trebue sê o iei de seriosu . . . Nu poteam face altcum . . . pentru ce sê mai continuámu despre acést'a.

— Dta nu voiesci sê te iubescu, acést'a e totu! eschiamai eu tristu!

— Ba, iubesc-me dta pe mine si de acuma, inse nu asié ca pana acum!

— Cum dar?

— Sê fimu amici, mai multu inse nimicu!

Sinaid'a mi-intinse flórea spre mirosu. Vedi eu cu multu sum mai betrana de câtu dta; eu ti-asiu poté fi matusia, nu dar asié? séu si de nu matusia, celu pucinu sóra mai betrana. Pana ce dta . . .

— Pana ce eu pe langa dta sum numai copilu, o intrerupsei eu.

— Gâcisi! — inse unu copilu bunu, placutu si intieleptu, pe caro lu-iubescu fórté. Scii ce? De adi nainte dta vei sê ffi aprodulu meu; sê nu uití inse, cá aprodii au detorinti'a de a urmá totu-de-una pe dómna loru; éta aci ti-o semnulu demnitáti noue, — adause, asiediandu-mi rugea in o grópa de bumba a caputului, semnulu graiiei ce ti-am oferitu!

— Nainte de acést'a capetam alte semne de gratii de la dta!

— Ah! — díse ea si privi la mine cu capulu intr'unu umeru, — ce memoria mai ai! Dar eu si acuma sum gata spre acést'a.

Si plecandu-se catra mine mi-depuse pe frunte o sarutare dulce si consolatória.

I privii in ochi, inse si-intórse privirea si cu vintele aceste: Urmédia-mi aprodulu meu! — plecá spre locuinti'a sa.

In butulu nevointiei o urmaí.

Se póte óre? cugetam intru mine ca jun'a acést'a blanda, intielépta sê fia Sinaid'a, pe care o cunoseam eu?

Inca si ambletu-i pareá mai moderatu, tóta faptur'a-i apareá mai frumósa si mai plina de demnitate de câtu pana acum . . . Oh dómne! Cu ce poteri noue se aprinse in mine amorulu!

(Va urmá.)

S A L O N U

OE E NOU?

K Invitarea noastră de prenumeratiune se afla pe pagin'a următoră. Ne rogăm a renoi câtu mai curendu prenumeratiunile, ca sê potemu evitá iregularitátile in espeditiune.

* * (Asociatiunea transilvana) pentru literatur'a si cultur'a populului romanu va tiené adunarea sa generala de estu-anu la S.-Sabesiu, in dílele de 5 si 6 augustu, dupa programulu indatinatu. Cei ce voru a participá la acésta adunare au a se insinúá la protopopulu I. Tipeiu, celu multu pana 'n 25 juluiu. In legatura cu aceste, fia-ni permisu a rogá pe acei onor. membri din Buda-Pesta ai acestei Asociatiuni, cari se afla in restantia cu tacele loru de membri, sê binevoiesca a le solvi la redactorulu acestei foi, carele fu numitu de Asociatiune collectoru pentru capital'a Ungariei.

* * (Alegerile de deputati) se continua totu cu resultatu favoritoriu pentru guvernulu. Pana 'n momentulu presinte a sositu scirea despre 287 deputati alesi. Dintre acestia 193 sunt guvernamentali, si 94 opositiunali. In decursulu septemanei trecute se alesera urmatorii deputati romani: Alesandru Mocioni la Radna, Bonciu la Buteni, Stanescu la Chisineu, Antoniu Mocioni la Siri'a, (toti in comitatulu Aradului), apoi Partonju Cosma la Beiusiu, Alesandru Romanu la Coica, (ambii in comitatulu Bihariei.) Toti acestia apartienu opositiunii. In fine la Alesdu asemene in Biharia se alese Ioanu Gozmanu, deachistu. Asié dara dintre 12 deputati romani alesi pan'acuma, 6 sunt opositiunali si 6 guvernamentali. La Lugosiu va fi alegere noua, cá-ci Szende fiindu alesu si la Oravitia, va primí mandatulu din acestu cercu. In Satu-mare in ambele cercuri unde se candidara romani, se alesera magiari. „Federatiunea“ scrie, cá Romanii din cerculu Tasnadului au candidatulu de deputatu pe Iosifu Vulcanu; noi inse inca n'avemu in privinti'a acésta nici o informatiune directa. — Chiar acuma aflámu din foile ungresci, cá Alesandru Mocioni si V. Babesiu fure candidati de deputati in districtulu Fogarasului. — Partid'a guvernamentala a câstigatu de la opositiune 34 de cercuri.

⊙ (Cuza voda si generariulu Tell.) In „Clopotele“ de la Iasi cetimu urmatori'a anecdota: Dupa indoit'a alegere a principelui Cuza, elu se duse in Bucuresci; acolo fiindu, intr'una din díle, mai multi adunati la palatu, cine-va se puse a recomandá lui voda si a laudá meritele si capacitatea generariului Tell. Cuza i respunse: „Se póte ca sê fia asié, eu unulu inse nu credu, cá unu omu a carui capu se clatina de 30 ani, póte ca sê mai aiba crierii la loculu loru.“ (Capulu lui Tell tremura. Red.) Avutu-a óre Cuza dreptate séu ba? Actele dlui Tell de la venirea sa la ministeru si pana asta-di, vi potu da respunsulu la acést'a.

* * (Norocire in nenorocire.) Advocatulu S. din Somogy, affandu-se in Pesta au ocasiunatu alalta-eri pe podulu de feru o scena pré trista. S. picá de odata, la pamentu si sudori mari i curgeau pe frunte; de odata éra-si se ridicá si voiá sê se arunce in Dunare.

Inse oficierulu de honvedi K. ce veniá tocmai atunci cu soci'a sa lu-impedecá la esecutarea planului seu. Intrebatu despre caus'a ce l'a impinsu de a se sinucide, S. aréta, cá i s'au furatu din buzunariulu surtucului unu pachetu cu o suma insemnata, ce ar fi primit'o aci pentru unulu din clientii sei, si pentru cá nu o póte restitui, a preferatu a-si cautá mórtea in valurile Dunarei. In urma rugaminteloru damei, desparatulu se lasá sê-lu conduca la otelu, unde érá sê se intieléga, despre ceea ce trebuia facutu. Dara de abié intrá in odaia, si picá a dóu'a óra la pamentu; dara asta-data de bucuria, cá-ci vediu pe mésa pachetulu cu paralele. Elu luá inainte de a esí din casa unu asemenea pachetu cu acte, si acest'a érá care i s'a fostu furatu.

‡ (Morti.) Ioane Savu, telegrafistu superioru in Timisióra, la 16 juluiu, in etate de 26 ani. — Ioanu Musteti, avocatulu din Pesta, la 24 juluiu, in etate de 28 ani. Repausatulu amicu alu nostru, spre cea mai mare suprinde si dorere a totura, insu-si si-puse capetu vietii sale, impuscandu-se intr'o scalda din Buda. Fia-i tierin'a usióra!

Literatura si arte.

* * (Dlu Georgiu Sionu) a inavutitu dílele trecute literatur'a noastră cu o pretiósá lucrare. Acést'a e traductiunea in versuri a unei piese clasice, „Misanthropulu“, comedía in cinci acte de Molière. Este de prisosu sê accentuám, cá ce câstigu mare produce pentru ori ce literatura transplantarea operiloru clasice; constatámu numai atát'a, cá acestu câstigu devine si mai perfectu, déca traducerea reoglindeza tóte frumusetile originalului. Intru cátu dlui Sionu a realizatu acésta conditiune, vomu aretá mai tardú prin o dare de séma. De ocamdata lu-felicitámu pe acestu terenu, si dreptu specimenu din traducerea dsale, publicámu in nr. presinte o scena din actulu alu treile. Cartea se afla de vendiare in tóte librariile din Bucuresci; pretiulu e 1 leu si 66 bani.

* * (Dn'a Constantia Dunca Schiaru) a publicatu la Bucuresci urmatori'a carte: „Cultur'a omului.“ Acestu opu, ce trateza pe largu de educatiunea fisica, intelectuala si morala a copíloru, e una din cele mai interesante si folisitórie carti, ce potu cetí damelo romane. Pretiulu 3 lei.

= (Dlu Dimitrie Ionu Ghica) fiulu lui Ionu Ghica, a scosu de sub tipariu la Bucuresci traducerea opului intitlatu: „Despre drepturile civile ale israelitiloru“, de lord Th. B. Maculay.

= (Dlu Georgiu Baronzu) incepú sê publice tóte operile sale in o colectiune. Volumulu antáiu a si aparutu, si contine „Limb'a romana si traditiunile ei.“ Pretiulu unui volumu 5 lei noi.

Din strainetate.

× (Emanciparea femeiloru.) In Staturile Unite sémena emanciparea femeiloru sê faca mare progrese.

Tribunalulu supremu alu districtului Columbia a stersu cuventulu de sesulu „barbatescu“, din cualificatiunea pentru a practicá dreptulu, dupa cum anuncia jurnalulu „New-York Sun“, si Miss Charlotte Ray,“ o mulatta inchisa, cu expresiunea obrazului fórte inteligenta, s'a asediatu ca advocata Whasington, in poterea diplomei de la universitatea Howard. Cu acésta inse nu se termina de felu succesele, si este pré posibilu, ca in curundu lumea sê aiba ocaziunea sê admire unu colonelu alu militieloru in fuste. Tennie Claffin, partasia la firm'a femeieasca ponegrita Woodhall si Claffin, o asociatiune, care de curendu a fostu data afara pentru neplata de chiria, gonesce loculu de colonelu la alu 9-lea regimentu, alu militiiloru generale, care deveni vacantu prin uciderea unuia tata asemenea de ponegritu, a nume Iames Fisch jun. Aপরতীরা amorului celui mai liberu basesza pretensiunile sale pe casulu precedentu alu fecióri de Orleans.

⊙ (*Ce este boierulu?*) Unu diuaru germanu spune, câ doi jidovi: unulu din Germania si altulu din Romania venise in cêrta la burs'a din Berlin, din caus'a cupóneloru Strusbergu. Intre altele jidovulu din Romani'a incepú a laudá pe boierii nostrii. — Ce va sê dîca boieru? — intréba berlinesulu. — Boierulu este unu omu, respunse cu destula naivitate celalaltu. Fiindu inse, câ berlinesulu nu se multiamí cu acésta explicatiune, apoi jidovulu din Romania adause: „Boierulu este unu omu cu capu italianu, cu limb'a francesa, cu gusturi rusesci, cu fisionomie grecésca, cu haine nemtiesci si cu obiceiuri turcesci.“

× (*Fabrica de cersitori.*) Politi'a a descoperitu

in Londra intr'o casa vechia din suburbi'a Highbury o fabrica de cersitori. Acolo se primescu copii in etate frageda si li se strimba piciórele, li se disforma figura, li se turtesce capatín'a, li se rupe ósele — spre a-i face apti pentru profesiunea cersitóriei, si tóte aceste se facu dupa cererea parintiloru, cari apoi se folosescu de asesti nefericiti pentru a poté escitá misericordi'a ómeniloru si a trai cu astu-felu de venitu. — Pentru diformarea unui picioru la copilu in etate mai pucinu de unu anu se platesce 30 de silingi, déca copilulu e mai betranu de unu anu, atunci se platesce doi pundi sterlingi; totu asié tacese ficsate sunt si pentru celelalte operatiuni diformatórie. Mai departe se dau in acelu stabilimentu si prelegeri celoru adulti in sciintia de a simulá infirmitatea. Acésta casa, bine cunoscuta banditiloru din Londra, pórtá firm'a sociala: „Villis, Batnan and Comp.“ — Autoritatea judiciara a inceputu deja cu cercetárilu sale in acésta privintia.

× (*Victoru Hugo*) a datu, la Brébant, unu banchetu administratiunii si artistiloru de la teatrulu Odeon, cu ocaziunea celei a o suta represintatiuni a piesei sale „Ruy Blas.“ Impreuna cu artistii au fostu invitati si toti cronicarii de diuarie, cari au facutu dâri-de-séma si apretíari a supra mentionatei piese.

 Suplementu: Novele de Iosifu Vulcanu, tom. I. còva XIV.

Învitare de prenumeratiune la „Familia.“

Semestrulu primu, januariu—juniu, se va incheiá cu nr. 26. Rogâmu dara pe toti aceia, a caroru abonaminte voru espirá atunce, a si-le renói câtu mai curendu.

Cuprinsulu si formatulu foii, dimpreuna cu indatinatulu suplémentulu de o còla, va remané intocmai ca pan'acuma. Asemene si timpulu aparitiunii va fi si in vítoriu totu dominec'a.

Observâmu numai atât'a, câ déca publiculu ne va onorá cu unu spriginu mai caldurosu, — si mai alesu déca domnii restantieri si-voru aduce a minte, câ déca au primitu fói'a, este cuviintiosu a si platí, *vomu publicá ilustratiuni mai adese ori.*

Pretiulu de prenumeratiune pe 1/2 de anu 5 fl., pentru Romani'a 1 galbenu.

Prenumerantii noi si-voru poté procurá de la noi urmatóriele opuri: 1) „Cavalerii Noptii“, romanu istoricu de Ponson du Terrail, tradusu de Iosifu Vulcanu, cinci tomuri mari, pretiulu 3 fl., — 2) „De unde nu este rentórcere“, romanu de Adrien Gabrielly, tradusu de Titu Budu, unu tomu, pretiulu 50 cr., — 3) „Novele“ de Iosifu Vulcanu, tomulu antâiu, pretiulu 60 cr. — Apoi urmatóriele tablouri: 1) „Inaugurarea societátií academice romane“, 60 cr., — 2) „Coriolanu si Veturia“ 60 cr., — 3) „Mihaiu Eroulu in batali'a de la Calugareni“ 60 cr., — 4) „Traianu cu óstea sa trece Dunarea,“ 60 cr., — 5) Portretulu lui Jonu Brateanu, 60 cr.

Còle de prenumeratiune separate de asta-data nu vomu tipári, asignatiunile postale suplínescu acestu scopu, si-apoi tramiterea prenumeratiuniloru pe acésta cale còsta mai pucinu.

In fine o rogare! Esperinti'a de pan'acuma ni-a invetiatu a nu mai tramite in vítoriu nimenuia fói'a far a primí inainte pretiulu de prenumeratiune. Ne rogâmu dara a fi scusati, déca nu vomu mai poté implíní asemene còreri!

Domnii colectanti voru primí dupa 5 esemplare unulu in semnu de multiamita.

Pesta 2/14 juniu 1872.

Josifu Vulcanu,
redactorulu editoru alu „Familiei.“

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a, 1872. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

 Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului.